

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

11 iulie 2023

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Aliona Miron,
Judecători Sergiu Daguța, Ghenadie Eremciuc, Boris Talpă, Viorica Puica,

a judecat în ședința de judecată, fără citarea părților la proces, recursurile ordinare împotriva deciziei din 07 iunie 2022 a Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul, declarate de avocata Angela Istrate și de inculpatul

Zadâr Piotr

condamnat anterior prin:

1) sentința Judecătoriei Basarabeasca din 26.04.2017 în baza art. 27, 171 alin. (2) lit. c), 166 alin. (2) lit. d), 84 Cod penal la 8 ani închisoare.

<i>instanța de fond:</i>	<i>Termenul de examinare,</i> <i>17.10.2016 - 25.10.2017,</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>28.11.2017 - 19.06.2018,</i>
<i>instanța de recurs:</i>	<i>10.09.2018 - 26.03.2019,</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>25.06.2019 - 17.12.2019,</i>
<i>instanța de recurs:</i>	<i>25.05.2020 - 21.07.2020.</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>08.10.2020 - 07.06.2022,</i>
<i>instanța de recurs:</i>	<i>21.09.2022 - 11.07.2023.</i>

Asupra recursurilor menționate, Colegiul penal lărgit,

CONSTATĂ:

1. Prin sentința din 25 octombrie 2017 a Judecătoriei Cimișlia, Zadâr Piotr a fost condamnat în baza art. 188 alin. (2) lit. f) Cod penal la 6 ani și 6 luni închisoare, și art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal la 3 ani și 6 luni închisoare.

Potrivit art. 84 Cod penal, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsă de 7 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, începând din 25.10.2017, cu includerea perioadei arestării preventivă și la domiciliu din 06.06.2016 până la 17.06.2016 și de la 28.07.2017 până la 25.10.2017.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Budco Roman, a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

Corpul delict – telefonul de model „Nokia C3-01”, care aparține și se află la partea vătămată Forposov Iuri, a fost lăsat în posesia și folosința acestuia.

2. Instanța de fond a constatat că la 12 decembrie 2011, în jurul orelor 21.35, inculpatul Zadîr Piotr, având scopul însușirii ilegale a bunurilor altei persoane, înțelegând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, intenționat, aflându-se pe str. Gării din or. Basarabeasca, în apropierea Societății Orbilor, ***l-a atacat*** pe Forposov Iuri, aplicându-i multiple lovituri cu pumnii în regiunea capului, cauzându-i vătămări corporale neînsemnate, manifestând astfel violență nepericuloasă pentru viața și sănătatea persoanei și, în mod deschis, i-a sustras din buzunarul scurtei telefonul mobil de model „Nokia C3-01”, cu prețul de 3000 lei, cauzându-i părții vătămate o pagubă materială considerabilă.

Tot el, la 16 decembrie 2011, în jurul orelor 21.35, având scopul însușirii ilegale a bunurilor altei persoane, înțelegând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, intenționat, l-a urmărit pe Budco Roman de pe str. Gării până pe str. Victoriei din or. Basarabeasca, unde ***l-a atacat***, aplicându-i o lovitură cu pumnul în regiunea feței, în legătură cu ce Budco Roman a căzut la pământ. După, aplicându-i multiple lovituri cu pumnii în regiunea hemitoracelui, i-a cauzat vătămări corporale medii sub formă de fractură închisă a coastelor 6, 7, 8, 9 din dreapta pe linia axilară posterioară cu deplasare a fragmentelor și, în mod deschis, i-a sustras din buzunarul scurtei 135.000 ruble rusești, echivalentul a 50.193 lei, 200 dolari SUA, echivalentul a 2370,80 lei și 300 lei, cauzându-i părții vătămate o pagubă materială considerabilă, în sumă totală de 52.863,80 lei.

Instanța a reținut că inculpatul nu a recunoscut vina și a declarat că, apropiindu-se de magazin, a auzit gălăgie și a văzut că Bogdanov C. îl scotea din șanț pe Budco Roman, iar Natașa l-a rugat să lumineze cu lanterna pentru a înclăia magazinul. În acest timp, Bogdanov C. îi îndrepta ochelarii lui Budco Roman și i-a spus să plece acasă. Budco Roman a pornit spre casă și s-a lovit de un stâlp, iar ei au început să râdă. Ulterior, pe Budco Roman nu l-a văzut. Totodată, fiind în magazin, Forposov Iuri a spus că cineva i-a luat telefonul și toți i-au arătat buzunarele, apoi au sunat pe numărul de telefon dictat de Forposov Iuri, însă nu se auzea telefonul prin apropiere. Forposov Iuri personal a spus că a pierdut telefonul, iar el nu-și amintește ce s-a întâmplat în acea seară.

Partea vătămată Budco Roman a relatat că în bar s-a aflat aproximativ 2 ore, unde au consumat alcool împreună cu inculpatul și alte persoane. Nu a arătat banii, însă când a achitat, probabil cineva a văzut că are bani. După ce magazinul s-a închis el s-a îndreptat spre casă. A auzit pași în spate și a simțit o lovitură de la care a căzut jos, apoi a mai fost lovit de trei ori în piept și o persoană i-a sustras din buzunarul stâng, din interiorul scurtei, banii. Nu poate spune de cine a fost atacat, persoana avea o glugă pe cap și după siluetă semăna cu inculpatul.

Deoarece, procurorul nu a asigurat prezența părții vătămate Forposov Iuri în instanța de judecată pentru a fi audiat, în conformitate cu prevederile art. 371 și 389 Cod de procedură penală, nu pot fi puse la baza sentinței declarațiile acestuia date în

cadrul urmăririi penale, ori, între partea vătămată și bănuit n-a avut loc confruntarea, iar partea vătămată nu a fost audiată în condițiile art. 109 și 110 Cod de procedură penală.

Totodată, vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. f) și art. 187 alin. (2) lit. e) și f) Cod penal este dovedită inclusiv prin materialele cauzei penale, și anume, procesul-verbal de ridicare a telefonului sustras, procesul-verbal de examinare a telefonului mobil și fototabelul, ordonanța de recunoaștere și anexare a corpurilor delictive la cauza penală, precum și de alte materiale anexate la cauza penală.

Instanța a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 188 alin. (2) lit. f) Cod penal, ca tâlhăria, adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viață și sănătatea persoanei agresate, cu cauzarea de daune în proporții considerabile și art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal, ca jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvârșit cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viața sau sănătatea persoanei, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

În același timp, instanța a statuat că acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Budco Roman, în sumă de *aproximativ 4000 euro*, conform prevederilor art. 387 Cod de procedură penală, pentru stabilirea exactă a sumei despăgubirilor, necesită a fi admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să se pronunțe instanța civilă.

3. Avocatul Harlampii Cîrboba a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat.

Apelantul a indicat că sentința instanței de fond este absolut neîntemeiată, în aceasta lipsind chiar și încercarea de a face o analiză a probelor administrate.

Or, în sentință nu este indicat că partea vătămată Budco Roman a declarat că numele Zadîr Piotr l-a auzit de la colaboratorul poliției, care l-a convins să dea declarații împotriva inculpatului, cu toate că a insistat că nu cunoaște cine a săvârșit infracțiunea și nu are pretenții față de Zadîr Piotr.

Instanța de fond a reținut din context doar acea parte a declarațiilor părții vătămate Budco Roman din care rezultă concluzia privind vinovăția inculpatului, lăsând fără cercetare restul declarațiilor.

Pe lângă aceasta, raportul de expertiză medico-legală în privința lui Forposov Iuri datează cu 04.01.2012, nefiind clar indicat când și unde acesta a primit vătămarile corporale ușoare, nepericuloase pentru viață și dacă aceste vătămări corporale corespund anume circumstanțelor cauzei sau i-au fost cauzate părții vătămate în alte împrejurări.

Mai mult, inculpatul a părăsit țara la 17.12.2011, iar telefonul a fost găsit la 30.01.2012 în șanțul de lângă școală. În această perioadă, inculpatul nu se afla pe teritoriul țării, deci, cineva a aruncat telefonul în stare funcțională, ce demonstrează că inculpatul nu are nicio legătură cu telefonul sustras.

În astfel de circumstanțe, este evident că vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunilor incriminate nu și-a găsit confirmarea, iar sentința urmează a fi casată ca fiind ilegală, cu achitarea acestuia.

3.1. A declarat apel și avocata Angela Istrate, solicitând repunerea în termen a apelului, casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul să fie achitat.

Apelanta a invocat că instanța de fond a dispus condamnarea inculpatului pentru comiterea jafului asupra părții vătămate Forposov Iuri fără a acorda posibilitate apărării de a-l audia pe acesta în cadrul procesului judiciar, prin ce i-a lezat dreptul la apărare, inculpatul fiind lipsit de posibilitatea de a pune întrebări referitor la circumstanțele cauzei. Mai mult, cauza penală a fost pornită în baza art. 187 alin. (2) lit. e) și f) Cod penal la cererea părții vătămate.

Deci, în cazul în care procurorul în cadrul cercetării judecătorești a renunțat la proba dată, instanța de fond urma să dispună achitarea inculpatului pe acest capăt de învinuire pe motivul lipsei elementelor constitutive ale infracțiunii de jaf.

Or, în cadrul examinării episodului de jaf, instanța de fond a reținut doar probe indirecte, iar la pronunțarea sentinței de condamnare pe acest capăt de acuzare, nu a supus analizei juridice circumstanțe importante întru stabilirea vinovăției sau nevinovăției inculpatului.

Totodată, pe episodul de tâlhărie comis în privința lui Budco Roman instanța de fond nu a supus verificării și aprecierii sub toate aspectele, complet și obiectiv a probelor administrate, nu a analizat circumstanțele cauzei, nu a coroborat probele între ele și nu le-a analizat din punct de vedere al pertinentei.

Astfel, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor. Nici o probă nu are o valoare dinainte stabilită pentru instanța de judecată.

Potrivit declarațiilor date de partea vătămată Budco Roman în ședința de judecată, acesta cunoștea inculpatul până la incident, iar din probele administrate rezultă cu certitudine că persoana care l-a atacat este una necunoscută pentru partea vătămată, fapt confirmat prin declarațiile lui Budco Roman.

Prin urmare, versiunea atacului săvârșit asupra părții vătămate de către o altă persoana decât inculpatul nu a fost înlăturată, iar probele reținute de prima instanță nu confirmă cu certitudine comiterea infracțiunii de către acesta.

La fel, instanța de fond nu a indicat motivele din care a reținut declarațiile contradictorii ale martorului Budco G. date în ședința de judecată, care inițial a afirmat că soțul i-a comunicat că inculpatul l-a atacat, ulterior indicând că soțul i-a spus că a fost atacat de o persoană înaltă, îmbrăcată în scurtă cu glugă și, după descriere, era inculpatul. Or, aceste declarații contradictorii urmau a fi analizate în raport cu cele depuse de către martor la etapa inițială a urmăririi penale, în care indică că soțul său a fost atacat de persoane necunoscute.

Conform declarațiilor părții vătămate Budco Roman, pretenții materiale față de inculpat nu are și doar presupune că a fost atacat de acesta, tot el susținând că nu a indicat niciodată concret că persoana care l-a atacat este inculpatul. Deci, prima instanță nu a coroborat probele indicate în vederea înlăturării divergențelor.

În același timp, identificarea inculpatului, ca fiind autorul atacului tâlhăresc, făcută doar după criteriul de statură și haina purtată este una insuficientă, deoarece în instanța de judecată nu au fost audiați martori care să indice că acesta în ziua

incidentului a fost îmbrăcat în haină cu glugă, la domiciliul acestuia nu au fost efectuate careva acțiuni procesuale cum ar fi percheziția în vederea depistării hainelor și a altor obiecte care au servit la comiterea presupusei infracțiuni. Deci, caracteristicile reținute de instanță pentru identificarea făptuitorului crimei, înălțimea și haina nu sunt aparențe caracteristice în exclusivitate lui.

Totodată, a făcut cunoștință cu sentința la 15.01.2018 și, pe motiv de boală, a fost în imposibilitate să depună apelul în termenul prevăzut, împrejurări în care solicită repunerea în termen a apelului declarat.

4. Potrivit deciziei din 19 iunie 2018 a Curții de Apel Comrat, apelurile au fost admise, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

Zadîr Piotr a fost achitat de sub învinuirea săvârșirii infracțiunii prevăzute la art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal, pe motiv că inculpatul nu a săvârșit fapta.

Procesul penal în privința lui Zadîr Piotr în baza art. 188 alin. (2) lit. f) Cod penal a fost încetat, în legătură cu existența unor circumstanțe care exclud tragerea lui la răspundere penală.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Budco Roman a fost respinsă.

Corpul delict – telefonul de model „Nokia C3-01”, care aparține și se află la partea vătămată Forposov Iuri, a fost lăsat proprietarului.

Instanța de apel a considerat că declarațiile inculpatului, că el nu i-a aplicat careva lovituri lui Forposov Iuri și nu i-a sustras telefonul mobil, sunt adevărate, fiind confirmate și prin faptul că la acesta nu a fost găsit telefonul mobil al părții vătămate.

Conform procesul-verbal din 20.01.2012, de la Buzina G. a fost ridicat telefonul mobil de model „Nokia C-3-01”, cod IMEI xxxx, care aparține părții vătămate Forposov Iuri.

Astfel, apreciind declarațiile inculpatului date în cadrul urmăririi penale și în ședințele de judecată, în ansamblu cu declarațiile părții vătămate Forposov Iuri, ale martorilor Dubovoi E., Osipov V., procesul-verbal de ridicare din 20.01.2012, extrasul din baza de date privind apelurile telefonice pentru perioada 12.12.2011-09.01.2012, se atestă că aceste declarații sunt consecutive, în coroborare cu materialele cauzei și nu dovedesc vinovăția inculpatului în săvârșirea acestei infracțiuni.

Totodată, prin ordonanța privind reținerea bănuितului Zadîr Piotr în săvârșirea infracțiunii din 07.02.2012, organul de urmărire penală l-a recunoscut în calitate de bănuित, deci, termenul de atribuire a statutului de bănuित urmează a fi calculat începând din 07.02.2012, adică de la data emiterii ordonanței privind reținerea persoanei care se bănuiese în săvârșirea infracțiunii.

Or, Zadîr Piotr, fiind recunoscut în calitate de bănuित la 07.02.2012, statutul lui în calitate de bănuित a expirat de drept la 07.05.2012.

Însă, prin ordonanța procurorului din 28.06.2012, Zadîr Piotr a fost recunoscut în calitate de învinuit.

Prin urmare, la 07.05.2012 organul de urmărire penală trebuia în mod obligatoriu și fără îndoială să-i înainteze învinuirea lui Zadîr Piotr sau să-l scoată de sub urmărire penală, cu încetarea procesului în cauză.

În aceste circumstanțe, înaintarea învinuirii de către procuror a fost efectuată cu expirarea termenului legal or, statutul de bănuित a expirat în drept la 07.05.2012, iar el

a fost recunoscut în calitate de învinuit și i-a fost înaintată învinuirea doar la 28.06.2012, prin ce organul de urmărire penală a admis ingerința în garanțiile prevăzute de art. 22 Cod de procedură penală.

Deci, ordonanța procurorului din 28.06.2012, prin care Zadîr Piotr a fost recunoscut în calitate de învinuit este nulă, fiind nule și actele organului de urmărire penală săvârșite după expirarea termenului de deținere a persoanei în calitate de bănuit.

5. Procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, Oficiul Central, Lilia Sîrbu, a declarat recurs ordinar, solicitând casarea acestei decizii și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Recurenta a invocat că vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal a fost dovedită integral prin probele administrate.

Totodată, instanța de apel a cercetat probele unilateral, fără a analiza și a aprecia în mod corespunzător declarațiile martorilor Dubovoi E., Varava O. și Forposov P.

Conform art. 63 alin. (2) pct. 3) Cod de procedură, organul de urmărire penală nu este în drept să mențină în calitate de bănuit persoana în privința căreia a fost dată o ordonanță de recunoaștere în această calitate - mai mult de 3 luni, iar cu acordul Procurorului General și al adjuncților săi - mai mult de 6 luni.

Or, în cadrul urmăririi penale, în privința lui Zadîr Piotr nu a fost dispus careva act procesual din rândul celor menționate în art. 63 alin. (1) Cod de procedură penală, în virtutea căruia acesta ar fi obținut calitatea de bănuit în cauza penală, iar termenele prevăzute la art. 63 alin. (2) pct. 3) Cod de procedură nu sunt aplicabile în speță.

6. Prin decizia din 26 martie 2019 a Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, recursul a fost admis, casată total decizia și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Instanța de recurs a statuat că instanța de apel urma să analizeze minuțios aspectele învinuirii aduse inculpatului în baza art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal, prin prisma conținutului probelor administrate, inclusiv declarațiile martorilor audiați pe acest capăt de învinuire, ceea ce nu a fost efectuat cu suficientă plenitudine.

Astfel, din argumentele expuse de instanța de apel, la baza adoptării soluției de achitare a inculpatului de sub învinuirea comiterii infracțiunii de jaf asupra părții vătămate Forposov Iuri, fără a fi combătută temeinic versiunea acestuia, inclusiv probele menționate de acuzare care confirmă învinuirea imputată, se atestă că concluziile privind nevinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal, sunt unele preconcepte și fără o analiză coroborată a probelor administrate, inclusiv cu cele ale acuzării.

Instanța de apel a considerat că procesul penal în privința inculpatului pe episodul învinuirii comiterii infracțiunii de tâlhărie asupra părții vătămate Budco Roman urmează a fi încetat, deoarece organul de urmărire penală nu a ținut cont de prevederile art. 63 Cod de procedură penală, încălcând termenul de 3 luni pentru înaintarea învinuirii, întrucât acesta a fost recunoscut în calitate de bănuit la 07.02.2012, iar calitatea de bănuit i-a expirat la 07.05.2012, însă prin ordonanța procurorului, abia la 28.06.2012, ultimul a fost recunoscut în calitate de învinuit,

omisiune ce duce, conform art. 251 alin. (2) Cod de procedură penală, la nulitatea actelor procesuale întocmite după expirarea termenelor de procedură.

Potrivit art. 63 alin. (1) Cod de procedură penală, persoanei îi poate fi recunoscută calitatea de bănuït doar dacã în privința acesteia a fost emis unul dintre urmãtoarele acte procedurale: 1) procesul-verbal de reținere; 2) ordonanța sau încheierea de aplicare a unei mãsuri preventive neprivative de libertate; 3) ordonanța de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuït. Totodatã, alin. (2) pct. 3) al aceluiași articol prescrie cã organul de urmãrire penalã nu este în drept sã menținã în calitate de bănuït mai mult de 3 luni sau mai mult de 6 luni doar persoana în privința cãreia a fost datã o ordonanța de recunoaștere în aceastã calitate.

Astfel, în raport cu concluzia instanței de apel cã Zadîr Piotr a fost recunoscut în calitate de bănuït prin ordonanța din 07.02.2012, se atestã cã *acest act procesual este de fapt o ordonanța cu privire la reținerea bănuïtului în comiterea infracțiunii și nu se încadreazã ca act procesual în una din cele trei variante strict stipulate în art. 63 alin. (1) Cod de procedură penalã*, iar aceastã ordonanța a fost emisã pe motiv cã nu era cunoscut locul aflãrii persoanei care a comis infracțiunea imputatã și pentru a fi petrecute mãsuri operative de investigație îndreptate spre stabilirea locului aflãrii persoanei bănuïte, având scopul de reținere a acesteia în cazul depistãrii.

Totodatã, modalitãțile de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuït, reglementate de art. 63 alin. (1) Cod de procedură penalã se referã la prima componentã a conceptului de „acuzãție în materie penalã” în sensul Convenției Europene, și anume, la „notificarea oficialã, din partea autoritãții competente, privind suspiciunea referitoare la comiterea unei fapte penale”.

Prin urmare, dispoziția legalã prevãzută de art. 63 alin. (1¹) Cod de procedură penalã reprezintã o excepție de la alin. (1) din același articol și corespunde celui de-a doilea element al noțiunii de „acuzãție în materie penalã” în sensul Convenției, care se manifestã prin existența unor „repercusiuni importante asupra situației (persoanei)”. Excepția menționatã constã în faptul cã, în cazul în care fațã de o persoanã existã anumite bănuïeli rezonabile cu privire la sãvârșirea unei infracțiuni și în raport cu aceasta sunt efectuate anumite acțiuni procedurale, care creeazã repercusiuni importante asupra situației persoanei, organele de urmãrire penalã au obligația de a recunoaște aceastã persoanã în calitate de bănuït în decurs de 5 zile din momentul începerii primei acțiuni procedurale.

Aprecierea existenței sau absenței unor „repercusiuni importante pentru situația (persoanei)” reprezintã un factor determinat în procesul de calificare a ordonanței din 07.02.2012 sub aspectul unei „acuzãții în materie penalã”, în sensul art. 6§1 din CEDO, cãt și sub aspectul dispozițiilor art. 63 alin. (1¹) Cod de procedură penalã.

Astfel, instanța de apel, în cazul în care a calificat ordonanța din 07.02.2012 ca una incidentã unei „acuzãții în materie penalã”, urma sã-și dezvolte raționamentele prin prisma existenței și identificãrii concrete a repercusiunilor importante pentru situația lui Zadîr Piotr, ceea ce nu a fost efectuat de cãtre aceastã instanțã, iar, pãnã la emiterea ordonanței de punere sub învinuire a acestuia din 28.06.2012, nu au fost efectuate careva acțiuni procesuale ce ar viza persoana inculpatului, cu excepția emiterii ordonanței de prelungire a termenului urmãririi penale pe cauza penalã

intentată pe faptul comiterii atacului asupra lui Budco Roman de către o persoană necunoscută.

Or, decizia instanței de apel în cauza dată, este afectată de insuficiență în partea motivării soluției adoptate.

7. Potrivit deciziei din 17 decembrie 2019 a Curții de Apel Cahul, apelurile apărării au fost admise, casată total sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

Procesul penal în privința lui Zadîr Piotr în baza art. 188 alin. (2) lit. f) Cod penal a fost încetat, în legătură cu existența unor circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală.

Zadîr Piotr a fost condamnat în baza art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal la 3 ani și 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, începând din 17.12.2019, cu includerea perioadei arestării preventive și la domiciliu din 06.06.2016 până la 17.06.2016 și de la 28.07.2017 până la 19.06.2018.

Corpul delict – telefonul de model „Nokia C3-01”, a fost lăsat în posesia proprietarului Forposov Iuri.

Asupra acțiunii civile înaintate de partea vătămată Budco Roman instanța de apel nu s-a expus.

Instanța a reținut că motivarea sentinței primei instanțe nu este întemeiată pe argumente obiective, care să conțină analiza circumstanțelor de fapt și drept ale cauzei, aprecierea probelor administrate în cadrul cercetării judecătorești, conform criteriilor prevăzute în art. 101 Cod de procedură penală, precum și nu conține răspuns la argumentele invocate de apărare, deci, sentința nu întrunește cerințele stabilite de art. 384 Cod de procedură penală, la adoptarea căreia nu au fost soluționate chestiunile în consecutivitatea prevăzută de art. 385 Cod de procedură penală.

Astfel, instanța de apel a constatat că la 12 decembrie 2011, aproximativ ora 21.35, Zadîr Piotr, având scopul însușirii ilegale a bunurilor altei persoane, înțelegând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, intenționat, aflându-se pe str. Gării, or. Basarabeasca, în apropierea Societății Orbilor, ***l-a atacat*** pe Forposov Iuri, aplicându-i multiple lovituri cu pumnii în regiunea capului, cauzându-i vătămări corporale neînsemnate, manifestând astfel o violență nepericuloasă pentru viața și sănătatea persoanei și, în mod deschis, i-a sustras din buzunarul scurtei, telefonul mobil de model „Nokia C3-01”, cu prețul de 3000 lei, cauzând părții vătămate o pagubă materială considerabilă.

Tot el, *conform rechizitoriului este învinuit* că la 16 decembrie 2011, orele 21.35, având scopul însușirii ilegale a bunurilor altei persoane, înțelegând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, intenționat, l-a urmărit pe Budco Roman de pe str. Gării până pe str. Victoriei, or. Basarabeasca, unde l-a atacat, aplicându-i o lovitură cu pumnul în regiunea feței, în legătură cu ce Budco Roman a căzut la pământ. După, aplicându-i multiple lovituri cu pumnii în regiunea hemitoracelui, i-a cauzat vătămări corporale medii sub formă de fractură închisă a coastelor 6, 7, 8, 9 din dreapta pe linia axilară posterioară cu deplasare a fragmentelor, și în mod deschis, a sustras din buzunarul scurtei lui Budco Roman suma de 135.000 ruble rusești, echivalentul a 50.193 lei, 200 dolari SUA, echivalentul a 2370,80 lei și 300 lei, cauzând părții vătămate o pagubă materială considerabilă, în sumă totală de 52.863,80 lei.

Instanța de apel a reținut că, prin *ordonanța* din 07.02.2012, s-a dispus reținerea bănuitului Zadâr Piotr în comiterea infracțiunii prevăzută de art. 188 alin. (2) lit. f) Cod penal, iar prin *ordonanța* din 28.06.2012, Zadâr Piotr a fost pus sub învinuire în comiterea infracțiunii prevăzută de art. 188 alin. (2) lit. f) Cod penal.

Ori, dispunând reținerea lui Zadâr Piotr prin *ordonanța* din 07.02.2012, bănuیت în săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 188 alin. (2) lit. f) Cod penal, rezultă că, odată cu inițierea procedurii de reținere a acestuia, organul de urmărire penală i-a atribuit calitatea procesuală de bănuیت, fiind indicată concret fapta considerată ca fiind infracțiune, încadrarea juridică a infracțiunii și faptul că de săvârșirea acestei infracțiuni este bănuیت Zadâr Piotr.

Conform art. 63 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, bănuیت este persoana fizică față de care există anumite probe că a săvârșit o infracțiune până la punerea ei sub învinuire. Persoana poate fi recunoscută în calitate de bănuیت prin unul din următoarele acte procedurale, după caz: *ordonanța* de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuیت.

Deci, *ordonanța* de recunoaștere în calitate de bănuیت, în sensul dispoziției art. 63 alin. (1) Cod de procedură penală, este considerată acea *ordonanță* în care organul de urmărire penală pentru prima dată de la pornirea urmăririi penale expune fapta penală ca pe o faptă deja constatată și săvârșită de o persoană concretă, în speță această persoană fiind Zadâr Piotr, însoțită de calificarea juridico-penală a faptei. Astfel, organul de urmărire penală oficializează suspiciunile existente privind săvârșirea unei infracțiuni concrete de către o persoană determinată deja, iar în continuare, toate acțiunile organului sunt îndreptate spre acumularea de probe întru confirmarea vinovăției acesteia, și a oricărei alte persoane. Conținutul *ordonanței* din 07.02.2012 este expus într-o manieră care exclude apariția suspiciunilor față de alte persoane, decât Zadâr Piotr

Totodată, art. 63 alin. (2) Cod de procedură penală reglementează termenele în care persoana poate avea calitatea de bănuیت. Aceste termene variază de la 72 ore - în cazul reținerii persoanei, 10 zile - în cazul aplicării măsurii preventive neprivative de libertate, până la 3 luni sau, cu acordul Procurorului General sau al adjuncților săi, 6 luni - în cazul emiterii unei *ordonanțe*.

Art. 63 alin. (3) Cod de procedură penală reglementează acțiunile pe care trebuie să le întreprindă în mod obligatoriu organul de urmărire penală, la momentul expirării termenului deținerii persoanei în calitate de bănuیت, și anume, să elibereze bănuitul ori să revoce, în modul stabilit de lege, măsura preventivă aplicată în privința lui, dispunând scoaterea lui de sub urmărire sau punerea lui sub învinuire. Potrivit art. 63 alin. (5) Cod de procedură penală, calitatea de bănuیت încetează din momentul eliberării reținutului, revocării măsurii preventive aplicate în privința lui ori, după caz, anulării *ordonanței* de recunoaștere în calitate de bănuیت și scoaterii lui de sub urmărire, sau din momentul emiterii de către organul de urmărire penală a *ordonanței* de punere sub învinuire. Punerea persoanei sub învinuire permite organelor de urmărire penală, pe de o parte, să efectueze acțiunile necesare urmăririi penale, iar pe de altă parte, să facă previzibilă situația persoanei fără a leza drepturile fundamentale ale acesteia. Procedura scoaterii bănuitului de sub urmărire penală este reglementată de art. 284 Cod de procedură penală.

Deci, calitatea de bănuît lui Zadîr Piotr i-a fost atribuită din momentul emiterii ordonanţei de reţinere din 07.02.2012 - dată la care organul de urmărire penală i-a stabilit acestuia statutul de bănuît şi care a expirat de drept la 07.05.2012, când organul de urmărire penală urma, în mod obligatoriu şi necondiţionat, să-i înainteze învinuirea lui sau să-l scoată de sub urmărire penală.

Astfel, înaintarea învinuirii la 28.06.2012 a fost efectuată cu depăşirea termenului legal or, calitatea de bănuît în privinţa lui Zadîr Piotr a expirat de drept la 07.05.2012, iar, prin înaintarea învinuirii, organul de urmărire penală a admis o ingerinţă în garanţiile prevăzute de art. 22 Cod de procedură penală, de a nu fi urmărit de mai multe ori pentru aceeaşi faptă.

Prin urmare, odată încetată de drept, calitatea de bănuît în privinţa lui Zadîr Piotr în baza art. 188 alin. (2) lit. f) Cod penal, ca urmare a expirării termenelor prevăzute de art. 63 alin. (2) Cod de procedură penală, o asemenea situaţie cu certitudine impune finisarea procedurilor penale în privinţa acestuia.

Reluarea urmăririi penale contrar cerinţelor stipulate în art. 22 alin. (2) Cod de procedură penală, precum şi celor din art. 4 al Protocolului nr. 7 la CEDO, urmează a fi considerată ca o încălcare a prevederilor legale referitoare la sesizarea instanţei prevăzute în art. 251 alin. (2) Cod de procedură penală. Nulitatea reluării urmăririi penale, în cazul dat, poate fi invocată la orice etapă a procesului penal de către părţi şi se ia în consideraţie de instanţă inclusiv din oficiu.

Conform art. 332 alin. (1) Cod de procedură penală, în cazul în care pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute în art. 275 pct. 5)-9), 285 alin. (1) pct. 1), 2), 4), 5), precum şi în cazurile prevăzute în art. 53-60 Cod penal, instanţa, prin sentinţă motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă.

Art. 275 pct. 9) Cod de procedură penală prevede că urmărire penală nu poate fi pornită, iar dacă a fost pornită, nu poate fi efectuată, şi va fi încetată în cazurile în care există alte circumstanţe prevăzute de lege care condiţionează excluderea sau, după caz, exclud urmărire penală.

Potrivit art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, sentinţa de încetare a procesului penal se adoptă dacă există alte circumstanţe care exclud sau condiţionează pornirea urmăririi penale şi tragerea la răspundere penală.

Ori, fiind constatate circumstanţe care exclud tragerea la răspundere penală a inculpatului în săvârşirea infracţiunii prevăzută de art. 188 alin. (2) lit. f) Cod penal, se impune încetarea procesului penal.

În acelaşi timp, este dovedită, în afara oricărui dubiu rezonabil, vinovăţia inculpatului în săvârşirea infracţiunii prevăzute la art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal.

Astfel, *la 21.12.2011 Forposov Iuri a depus cererea în adresa CPR Basarabeasca, prin care solicită să fie atras la răspundere Zadîr Piotr, care la data de 11 spre 12 decembrie 2011, l-a bătut şi i-a sustras telefonul mobil de model „Nokia C3-01” din buzunarul intern al scurtei, cauzându-i un prejudiciu material în sumă de 3000 lei, care este unul considerabil.*

Fiind audiat, partea vătămată Forposov Iuri a confirmat că prejudiciul material în sumă de 3000 lei este unul considerabil pentru el.

Totodată, afirmațiile apărării că instanța de judecată urma să dispună achitarea inculpatului în cazul în care procurorul a refuzat la proba cu declarațiile părții vătămate Forposov Iuri, sunt irelevante, în condițiile în care probele cercetate demonstrează vinovăția acestuia în săvârșirea infracțiunii de jaf.

Argumentele avocatului că Forposov Iuri în plângerea adresată organului de poliție nu a indicat că a fost maltratat de Zadîr Piotr și că a declarat acest fapt doar în cadrul audierii din 23.12.2011, contravin însăși conținutului plângerii înregistrate la 21.12.2011 de către Forposov Iuri

Sunt neîntemeiate și alegațiile apărării că martorii audiați în ședința de judecată indică că Zadîr Piotr, în văzul tuturor persoanelor, a arătat buzunarele goale și a confirmat că el nu a sustras telefonul, deoarece partea vătămată, în plângerea depusă, direct indică la Zadîr Piotr ca fiind persoana care i-a sustras telefonul, iar faptul că telefonul nu se afla în buzunarele inculpatului, nu denotă lipsa sustragerii. Faptul că telefonul părții vătămate a fost găsit în stradă de alte persoane, dar nu a fost ridicat de la inculpat, nu probează nevinovăția acestuia.

Conform procesului-verbal de ridicare din 20.01.2012, telefonul părții vătămate Forposov Iuri a fost ridicat de la Buzina G., care l-a predat organului de poliție.

8. Procurorul-șef al Procuraturii de circumscripție Cahul, Dumitru Calendari, a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea acestei decizii și menținerea sentinței instanței de fond.

Recurentul a invocat că concluzia instanței de apel, precum că calitatea de bănuțit lui Zadîr Piotr i-a fost atribuită din momentul emiterii ordonanței de reținere a acestuia la 07.02.2012 - dată la care organul de urmărire penală i-a stabilit statutul de bănuțit și care a expirat de drept la 07.05.2012, când organul de urmărire penală urma, în mod obligatoriu și necondiționat, să-i înainteze învinuirea sau să-l scoată de sub urmărirea penală, este neîntemeiată. Or, de la momentul începerii urmăririi penale până la punerea sub învinuire, lui Zadîr Piotr nu i-a fost atribuită careva calitate procesuală, cu participarea lui nu au fost efectuate careva acțiuni de urmărire penală și în privința acestuia nu au fost dispuse și efectuate careva măsuri speciale de investigații. Astfel, prin emiterea ordonanței de reținere a lui Zadîr Piotr nu au fost create repercusiuni importante asupra situației persoanei inculpatului, iar în raport cu acesta nu au fost efectuate anumite acțiuni procedurale ce ar crea repercusiuni importante pentru situația persoanei, deci, nu este întemeiată concluzia că de la momentul emiterii ordonanței de reținere a lui Zadîr Piotr, i-a fost atribuită calitatea de bănuțit. Mai mult, examinând apelul, instanța de apel nici nu s-a expus asupra acestui argument.

Or, motivul privind calitatea de bănuțit, ce a constituit unul din temeiurile de casare a sentinței nu a fost invocat de apărare, ci a fost stabilit de instanța de apel din oficiu și, respectiv, urma să fie pus în discuția părților, ceea ce nu a avut loc în instanța de apel, prin ce a fost încălcat principiul contradictorialității.

Astfel, instanța de apel eronat a concluzionat că ordonanța procurorului din 28.06.2012 prin care Zadîr Piotr a fost recunoscut în calitate de învinuit în săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 188 alin. (2) lit. f) Cod penal, este lovită de nulitate absolută, în virtutea faptului că actele și acțiunile organului de urmărire penală au fost

efectuate după expirarea termenului legal de ținere a persoanei în calitate de bănuț, deoarece, nici la înaintarea învinuirii și nici la luarea de cunoștință cu materialele cauzei penale și în instanță, inculpatul și apărătorii lui nu au contestat legalitatea ordonanței de punere sub învinuire.

Mai mult, instanța de apel a ignorat dispoziția art. 63 alin. (1) Cod de procedură penală, care stabilește că persoanei îi poate fi recunoscută calitatea de bănuț doar dacă în privința acesteia a fost emis unul dintre următoarele acte procedurale: 1) procesul-verbal de reținere; 2) ordonanța sau încheierea de aplicare a unei măsuri preventive neprivative de libertate; 3) ordonanța de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuț. Potrivit alin. (2) pct. 3) al aceluiași articol, organul de urmărire penală nu este în drept să mențină în calitate de bănuț mai mult de 3 luni sau mai mult de 6 luni, doar persoana în privința căreia a fost dată o ordonanță de recunoaștere în această calitate.

Totodată, conform art. 65 alin. (1) Cod de procedură penală, învinuitul este persoană fizică față de care s-a emis, în conformitate cu prevederile prezentului cod, o ordonanță de punere sub învinuire, deci, calitatea de învinuit o poate avea persoana în privința căreia a fost emisă ordonanța de punere sub învinuire fără a fi obligatoriu ca această persoană să preceadă mai întâi calitatea de bănuț.

Noțiunea de *acuzatie în materie penală* trebuie înțeleasă în sensul art. 6§1 din CEDO și urmează a fi definită ca drept *o notificare oficială, venită din partea autorităților competente, privind suspiciunea referitoare la comiterea unei fapte penale*, definiție care depinde de existența sau lipsa unor *repercusiuni importante pentru situația persoanei (Ibrahim și alții v. Regatul Unit, [MC], hotărârea din 13 septembrie 2016. § 249; Simeonovi v. Bulgaria, hotărârea din 12 mai 2017, § 110)*.

Deci, trebuie de reținut faptul că modalitățile de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuț reglementate de art. 63 alin. (1) Cod de procedură penală presupun în sensul Convenției *notificarea oficială din partea autorităților competente, privind suspiciunile referitoare la comiterea faptei penale*.

Prin urmare, instanța de apel greșit a apreciat ordonanța de reținere emisă de organul de urmărire penală la 07.02.2012 - drept un act care presupune „o notificare oficială, venită din partea autorităților competente”, or, nu au urmat careva repercusiuni importante.

Mai mult, instanța de apel eronat a interpretat prevederile legislației procedural penale privind reluarea urmăririi penale și greșit a conchis că reluarea urmăririi penale a avut loc contrar prevederilor art. 22 alin. (2) Cod de procedură penală și celor din art. 4 al Protocolului nr. 7 la CEDO și urmează a fi considerată ca o încălcare a prevederilor legale referitoare la sesizarea instanței prevăzute în art. 251 alin. (2) Cod de procedură penală, deoarece Zadâr Piotr nu întrunește nici una din acele trei condiții de aplicare a dreptului de a nu fi urmărit penal, judecat sau pedepsit de două ori pentru aceeași faptă, or, acesta pentru fapta imputată nu a fost anterior condamnat ori achitat printr-o hotărâre irevocabilă, sau a fost scos de sub urmărire penală prin ordonanța procurorului care are calitatea de lucru judecat.

Astfel, soluția instanței de apel privind încetarea procesului penal în privința inculpatului este una pripită, lipsită de argumentare juridică, cauza fiind examinată superficial, fără a ține cont de circumstanțele de fapt și de drept stabilite, iar eroarea

admisă de instanța inferioară nu poate fi corectată de instanța de recurs ordinar, motiv din care urmează a fi dispusă rejudecarea cauzei de către instanța de apel.

Normele de drept prevăzute la art. 63, 251 Cod de procedură penală, legate de circumstanțele de încetare a procesului penal, au fost interpretate în decizia instanței de recurs din 26.02.2019, prin care s-a dispus rejudecarea cauzei în instanța de apel, în care a fost indicat:

Ținând cont de prevederile legate specificate mai sus, în raport cu cele reținute de către instanța de apel în hotărârea adoptată, precum că Zadîr Piotr a fost recunoscut în calitate de bănuît prin ordonanța din 07.02.2012, se atestă că acest act procesual este de fapt o ordonanță denumită ca una cu privire la reținerea bănuîtului în comiterea infracțiunii și nu se încadrează ca act procesual în una din cele trei variante strict stipulate în alin. (1) al art. 63 Cod de procedură penală, iar ordonanța dată a fost emisă, pe motiv că nu era cunoscut locul aflării persoanei care a comis infracțiunea imputată și pentru a fi petrecute măsuri operative de investigație îndreptate spre stabilirea locului aflării persoanei bănuîte, având scopul de reținere a acesteia în cazul depistării.

Ori, prin decizia instanței de recurs din 26.03.2019 au fost interpretate normele de drept aplicate cu referire la art. 63 Cod de procedură penală, circumstanțe care au fost ignorate de instanța de apel la adoptarea deciziei.

Conform art. 436 alin. (2) Cod de procedură penală, pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sunt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămâne cea care a existat la soluționarea recursului.

Totodată, avocatul Harlampii Cîrboba a declarat apel în termen, la 03.11.2017, ulterior, în cadrul examinării cauzei penale în instanța de apel, la 01.02.2018 avocata Angela Istrate a declarat apel cu prezentarea motivelor adăugătoare.

Însă, de la data încheierii contractului de asistență juridică între avocata Angela Istrate și inculpat și data când a luat cunoștință avocata Angela Istrate cu apelul declarat de către avocatul Harlampii Cîrboba și data depunerii apelului de către avocata Angela Istrate a trecut termenul de apel de 15 zile.

Potrivit art. 402 alin. (5) Cod de procedură penală, dacă inculpatul declară apel în termen și își înlocuiește apărătorul, noul apărător, în termen de 15 zile de la data primirii de către parte a copieii apelului declarat, poate declara apel suplimentar pentru inculpat, în care poate invoca motive adăugătoare de apel.

Deci, apelul avocatei Angela Istrate a fost introdus tardiv, iar careva argumente cu probe care confirmă declararea apelului în termen sau necesitatea repunerii apelului în termen nu au fost prezentate, ceea ce constituie temei de recurs ordinar, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 7) Cod de procedură penală.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct 6), 7), 16) Cod de procedură penală - hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, apelul a fost introdus tardiv, norma de drept aplicată în hotărârea atacată contravine unei hotărâri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție.

8.1. A declarat recurs ordinar și avocata Angela Istrate, în care solicită casarea parțială a deciziei menționate și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să

fie achitat de sub învinuirea săvârșirii infracțiunii prevăzute la art. 187 alin. (2) lit. e) Cod penal, din motivul absenței elementelor constitutive ale infracțiunii.

Recurenta a indicat că instanța de apel nu a judecat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând o soluție nemotivată privind condamnarea inculpatului în baza art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal, deoarece probele administrate denotă lipsa elementelor constitutive ale infracțiunii de jaf în acțiunile acestuia, precum și încălcarea dreptului la un proces echitabil și la apărare.

Concluziile instanței de apel au fost formulate în lipsa unei analize esențiale a probelor care, în opinia apărării, confirmă nevinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii, fiind încălcată obligația instanței de motivare a hotărârii judecătorești, care face parte din setul garanțiilor subsecvente procesului echitabil.

Ori, probele administrate, procedura formală de cercetare a acestora, precum și lipsa unei analize complete și nepărtinitoare a probelor, fără o desfășurare și o sinteză a acestora în cumul, lipsa argumentelor suficiente fiind acordată prioritate versiunii înaintate acuzare, denotă stabilirea eronată a prezenței elementelor constitutive ale infracțiunii de jaf în acțiunile inculpatului.

Astfel, în cazul în care partea vătămată nu a fost interogată în instanța de judecată asupra cererii depuse, asupra mărimii prejudiciului cauzat, asupra circumstanțelor în care a fost perfectată cererea înaintată, apărarea a fost lipsită de dreptul la un proces echitabil, care încorporează dreptul de a participa nemijlocit la administrarea probelor, efectiv înaintând întrebări și contribuind la constatarea circumstanțelor importante pentru soluționarea legală a pricinii. Iar, lipsa părții vătămate denotă lipsa laturii obiective a infracțiunii de jaf, care include obiectul material al infracțiunii și victima. Renunțarea procurorului la proba principală - partea vătămată, admisă de instanța de fond, lipsește cauza de victima infracțiunii, respectiv, denotă lipsa laturii obiective a infracțiunii de jaf.

Mai mult, la condamnarea inculpatului, instanțele de fond și cea de apel au reținut doar probe indirecte.

Instanța nu a apreciat și nu a argumentat ipoteza apărării că organul de urmărire penală a indicat asupra persoanei lui Zadîr Piotr ca făptaș al infracțiunii, acest argument fiind confirmat prin circumstanțele ignorate de instanța de apel, și anume, procesul examinării medico-legale din 13.12.2011, în care Forposov Iuri a indicat că la 12.12.2011, a fost lovit cu pumnii la față de o persoană necunoscută care i-a furat și telefonul, iar, până la comunicare cu organul de urmărire penală nu a indicat niciodată numele inculpatului. Apoi, în cererea adresată organului de urmărire penală la 21.12.2011, Forposov Iuri indică deja că telefonul a fost luat de către Zadîr Piotr, însă nu indică că a fost maltratat de acesta. Ulterior, în cadrul urmăririi penale, și anume, în procesul de audiere în calitate de parte vătămată la 23.12.2011, Forposov Iuri indică deja că a fost maltratat de către Zadîr Piotr

Astfel, la pronunțarea sentinței de condamnare pe acest capăt de acuzare nu au fost supuse analizei juridice circumstanțe importante pentru stabilirea vinovăției sau nevinovăției inculpatului. Or, martorii audiați în ședința de judecată indică cert că la momentul conflictului între Forposov Iuri și Zadîr Piotr, ultimul, în prezența tuturor persoanelor, a arătat buzunarele goale și a confirmat că el nu a luat telefonul, ulterior, telefonul fiind găsit în stradă de către alte persoane. Mai mult, conform descifrărilor

convorbirilor telefonice de pe numărul de telefon care aparține lui Forposov Iuri, inculpatul nu a efectuat careva apeluri telefonice, împrejurări ce confirmă încă o dată veridicitatea declarațiilor inculpatului că el nu i-a aplicat lovituri părții vătămate și nu i-a luat telefonul, care a fost găsit ulterior în stradă.

Nu a fost înlăturată nici versiunea privind lipsa telefonului mobil la partea vătămată la momentul jafului, deoarece martorul Dubovoi E. a indicat că, aflându-se în barul „Versaille”, a văzut telefonul la Forposov Iuri și, deoarece era permanent apelat, acesta a deconectat telefonul, iar martorul Forposov P., tatăl părții vătămate, a indicat că a fost telefonat seara de către fiul său, deși, din informația privind apelurile de intrare-ieșire, la 12.12.2011 au fost efectuat două apeluri, ultimul fiind înregistrat la ora 12:46:55. Însă, fără lichidarea divergențelor, instanța de apel constată cu certitudine că în seara de 12.12.2011, Forposov Iuri deținea telefonul mobil de model „Nokia C-3-01”, iar declarațiile inculpatului că partea vătămată ar fi pierdut telefonul în altă parte, or, a avut un conflict cu o altă persoană în alt bar, sunt respinse, deși au fost confirmate prin declarațiile martorilor Varava O., Dubovoi E. și Osipov V. care au confirmat conflictul petrecut în acea zi între Forposov Iuri cu o persoană în barul „Versaille”.

Totodată, prețul telefonului sustras nu este unul real evaluat de către o expertiză, costul acestuia fiind apreciat la suma de 2850 lei printr-un certificat eliberat de SRL „Chehlebar” care a stabilit prețul telefonului mobil de marca „Nokia C-3-01”.

În același timp, instanța de apel nu și-a argumentat poziția privind cauzarea leziunilor corporale părții vătămate de către inculpat, or, în procesul de examinare medico-legală din 13.12.2011, Forposov Iuri indică că la 12.12.2011, a fost lovit cu pumnii la fața de o persoana necunoscută care i-a furat și telefonul. În fața expertului Forposov Iuri s-a prezentat până la depunerea cererii la organele de urmărire penală, iar până la comunicare cu organul de urmărire penală nu a indicat niciodată numele inculpatului. Însă, în cererea adresată organului de urmărire penală la 21.12.2011, Forposov Iuri indică deja că telefonul a fost luat de către Zadîr Piotr însă nu indică că a fost maltratat de către acesta. Ulterior, fiind audiat în calitate de parte vătămată la 23.12.2011, Forposov Iuri declară deja că a fost maltratat de către Zadîr Piotr, divergențele date nefiind înlăturate în cadrul examinării cauzei în instanțele de fond și de apel.

Conform art. 8 alin. (3) Cod de procedură penală, concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuțului, învinuitului, inculpatului.

Prin urmare, la condamnarea inculpatului pe acest capăt de acuzare nu au fost supuse analizei juridice circumstanțe importante întru stabilirea vinovăției sau nevinovăției inculpatului, nefiind înlăturate divergențele între declarațiile martorilor audiați în ședința de judecată.

Totodată, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 06.09.2017, instanța de judecată nu a supus cercetării materialele cauzei, făcând referire doar la lipsa întrebărilor la filele dosarului din partea participanților la proces. Or, se atestă necercetarea materialelor cauzei de către instanța de fond și punerea la baza sentinței

de condamnare a unor probe nedezbătute în cadrul cercetării judiciare, prin ce s-a admis încălcarea dreptului la un proces echitabil, precum limitarea apărării de dreptul de a dezbate probatorul reținut de către instanță.

În drept, recursul este întemeiat pe art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală.

9. Prin decizia din 21 iulie 2020 a Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, recursurile au fost admise, casată total decizia și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Instanța de recurs a statuat că instanța de fond nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele de fapt și de drept concrete invocate în rechizitoriu, neindicând motivele pentru care a respins probele și versiunile apărării. Astfel, prima instanță nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile legii și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția.

Totodată, instanța de apel, dispunând rejudecarea cauzei, neîntemeiat a dispus încetarea procesului penal privind învinuirea inculpatului în baza art. 188 alin. (2) lit. f) Cod penal, în legătură cu existența unor circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală, confundând momentul de la care persoana poate căpăta statut de bănuit cu cel de la care curge termenul ținării ei în această calitate. Mai mult, nu au fost respectate indicațiile obligatorii ale instanței de recurs, prescrise la art. 436 alin. (2) Cod de procedură penală.

La baza soluției de condamnare a inculpatului pe art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal a fost pusă și: „...cererea în adresa CPR Basarabeasca din 21.12.2011, potrivit căreia, Forposov Iuri solicită să fie atras la răspundere Zadâr Piotr, care la data de 11 spre 12 decembrie 2011, l-a bătut și i-a sustras telefonul mobil de model „Nokia C3-01” din buzunarul intern al scurtei, cauzându-i un prejudiciu material în sumă de 3000 lei, care este unul considerabil..., declarațiile părții vătămate Forposov Iuri, că prejudiciul material în sumă de 3000 lei este unul considerabil pentru el...”, fără a le aprecia prin prisma prevederilor din art. 371, 389 Cod de procedură penală, că declarațiile părții vătămate absente în ședința de judecată, depuse în timpul urmăririi penale, pot fi puse la baza sentinței de condamnare numai cu condiția că, la urmărirea penală, a avut loc confruntarea cu bănuitul, învinuitul.

La fel, instanța de apel nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele de fapt și de drept concrete invocate în rechizitoriu, precum și nu s-a expus asupra motivelor invocate în apelurile apărării.

Pe lângă aceasta, nu a fost soluționată solicitarea privind repunerea în termen a apelului declarat de avocatul Angela Istrate.

10. Potrivit deciziei din 07 iunie 2022 a Curții de Apel Cahul, a fost repus în termen apelul avocatului Angela Istrate, ambele apeluri au fost admise, casată **parțial** sentința, în latura penală, în partea stabilirii pedepsei definitive, și pronunțată o nouă hotărâre.

Lui Zadâr Piotr, recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa de 3 ani închisoare, fără amendă și art. 188 alin. (2) lit. f) Cod penal - 6 ani închisoare.

Potrivit art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa de 6 ani și 6 luni închisoare.

Conform art. 84 alin. (4) Cod penal, prin adăugirea parțială a pedepsei aplicată prin sentința Judecătoriai Cimișlia din 26.04.2017, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 8 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, începând din 07.06.2022, cu includerea perioadei arestării la domiciliu de la 06.06.2016 până la 17.06.2016 și arestării preventive de la 17.06.2016 până la 06.07.2016; de la 28.07.2017 până la 19.06.2018; de la 26.03.2019 până la 07.06.2022.

Potrivit art. 84 alin. (4) Cod penal, în termenul pedepsei a fost inclusă durata pedepsei executate, complet, conform sentinței Judecătoriai Cimișlia din 26.04.2017, prin care Zadâr Piotr a fost condamnat în baza art. 27, 171 alin. (2) lit. c) și art. 166 alin. (2) lit. d) Cod penal.

Conform art. 473⁴ alin.(4) Cod de procedură penală, pedeapsa i-a fost redusă condamnatului Zadâr Piotr cu 116 zile, pentru 579 zile de detenție în condiții inumane, stabilite prin încheierea Judecătoriai Cahul din 20.09 2021, calculându-se 2 zile de reduceri pentru 10 zile de detenție.

În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel a considerat că avocatul Angela Istrate întemeiat a omis termenul de depunere a apelului prevăzut de lege, acesta urmând a fi repus în termen.

Potrivit art. 403 alin. (1) Cod de procedură penală, apelul declarat după expirarea termenului prevăzut de lege, este considerat ca fiind făcut în termen, dacă instanța de apel constată că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate, iar apelul a fost declarat în cel mult 15 zile de la începerea executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale.

Astfel, sentința a fost pronunțată la din 25.10.2017, iar potrivit mandatului anexat la materialele dosarului, contractul de asistență juridică a fost încheiat la 15.01.2018.

La 16.01.2018, avocatul Angela Istrate, prin cerere, a solicitat permisiunea de a face cunoștință cu materialele cauzei penale, iar în cadrul ședinței de judecată din 01.02.2018, a depus apel, solicitând și repunerea în termenul de declarare a apelului, justificând imposibilitatea declarării în termen a apelului prin trimiterea-extras din 29.01.2018, eliberat de IMSP AMT „CENTRU” CMF 7, din motive de sănătate.

Contrar faptului că inculpatul nu a recunoscut vina, instanța de apel a reținut că vinovăția acestuia în comiterea infracțiunilor incriminate a fost dovedită pe deplin prin probele administrate, nerecunoașterea vinei fiind apreciată ca o metodă de apărare și un drept de a nu se auto incrimina, garantat de art. 66 Cod de procedură penală și art. 6 CEDO, or persoana care pe parcursul procesului penal are calitatea procesuală de inculpat nu poate fi urmărit pentru depunerea declarațiilor false sau refuzul de a face declarații și nu poate fi calificate ca circumstanță agravantă la stabilirea pedepsei penale.

Or, instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt și întemeiat a constatat vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin.

(2) lit. f) Cod penal, care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, fapta săvârșită fiind încadrată juridic corespunzător probelor administrate.

Prima instanța just și-a întemeiat sentința pe declarațiile părții vătămate, ale martorilor și probele scrise cercetate în ședința de judecată, din analiza cărora rezultă vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. f) Cod penal, acuzațiile fiind bine justificate standardului de dovadă „în afara dubiilor rezonabile”, concluzia instanței de apel, în acest sens, fiind fondată pe analiza probelor pertinente și concludente, utile, administrate în ședința de judecată care nu au fost combătute de către partea apărării în modul prevăzut de lege.

Totodată, vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal a fost dovedită inclusiv prin ... *cererea depusă de Forposov Iuri la 21 decembrie 2011 în adresa CPR Basarabeasca, prin care solicită să fie atras la răspundere cet. Zadâr Piotr, care la data de 11 spre 12 decembrie 2011 l-a bătut și i-a sustras telefonul mobil „Nokia C3-01” din buzunarul intern al scurtei, cauzându-i un prejudiciu material în sumă de 3000 lei, care este unul considerabil (f.d. 4) și procesul-verbal de audiere a părții vătămate Forposov Iuri (f.d. 10-11).*

Totodată, afirmația avocatului Angela Istrate că Forposov Iuri, în plângerea adresată organului de poliție nu a indicat că a fost maltratat anume de Zadâr Piotr, indicând numele acestuia doar în cadrul audierii sale din 23.12.2011, este contrară însăși conținutului plângerii înaintate la 21.12.2011 de către Forposov Iuri, în care ultimul solicită organelor de poliție a-l trage la răspundere penală pe Zadâr Piotr.

Urmează a fi respinse și argumentele apărării că martorii audiați în ședința de judecată indică că Zadâr Piotr în văzut tuturor persoanelor a arătat buzunarele goale și a confirmat că nu el a sustras telefonul, deoarece partea vătămată Forposov Iuri, în plângerea depusă, direct indică la Zadâr Piotr, ca fiind persoana care i-a sustras telefonul, iar faptul că la verificarea buzunarelor inculpatului telefonul nu a fost găsit, nu denotă lipsa sustragerii. Faptul că telefonul părții vătămate a fost găsit în stradă de alte persoane, dar nu a fost ridicat de la inculpat, nu probează nevinovăția ultimului.

La fel, este nefondată poziția apărării că prin neaudierea părții vătămate Forposov Iuri în ședința de judecată i-a fost încălcat dreptul inculpatului la apărare, acesta fiind lipsit de posibilitatea de a acorda întrebări referitoare la circumstanțele cauzei imputate, în condițiile în care circumstanțele indicate de Forposov Iuri în cererea depusă la CPR Basarabeasca, în care acesta direct indică la Zadâr Piotr ca fiind persoana care i-a aplicat lovituri în regiunea capului și i-a sustras în mod deschis telefonul mobil „Nokia C-3-01” sunt confirmate prin declarațiile martorilor și probele materiale anexate la dosar, care au fost direct și nemijlocit cercetate în instanța de judecată, cu participarea inculpatului și a avocatului acestuia.

Sunt neîntemeiate și argumentele apărării că instanța de judecată urma să dispună achitarea inculpatului în cazul în care procurorul a refuzat la proba cu declarațiile părții vătămate Forposov Iuri, în condițiile în care **37 de probe cercetate** în ședința de judecată **demonstrează vinovăția** acestuia în săvârșirea infracțiunii de jaf.

Astfel, instanța de fond, ținând cont de prevederile art. 99-101 Cod de procedură penală, a cercetat sub toate aspectele probele prezentate de către părți, a dat citirii declarațiile părții vătămate și a audiat martorii, a cercetat probele administrate

la dosar, dând citire proceselor-verbale și altor documente, verificându-le și apreciindu-le just prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor și corect a stabilit starea de fapt, încadrarea în drept și vinovăția inculpatului.

Însă, la stabilirea pedepsei inculpatului, instanța de fond nu a aplicat corespunzător prevederile art. 6, 7, 61, 75 - 78 Cod penal, împrejurări în care apelurile apărării urmează a fi admise în această parte.

Deci, la stabilirea pedepsei, instanța de apel a ținut cont de prescripțiile art. 7, 61, 75 Cod penal, și anume de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale familiei acestuia, precum și de scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Totodată, fiind constatat că inculpatul a comis un concurs de infracțiuni, iar anterior a fost condamnat, pedeapsa urmează a-i fi stabilită în condițiile aplicării dispozițiilor art. 84 alin. (1), (4) Cod penal, or, prin sentința Judecătorei Cimișlia din 26.04.2017 a fost condamnat la *8 ani închisoare*.

Prin încheierea Judecătorei Cahul din 20.09.2021 a fost constatată deținerea lui Zadâr Piotr în condiții contrare art. 3 CEDO, în total pentru 579 zile și cu aplicarea prevederilor art. 473⁴ alin. (4) Cod de procedură penală, pentru 579 zile de detenție în condiții inumane, calculându-se 2 zile de reduceri pentru 10 zile de detenție, pedeapsa condamnatului i-a fost redusă cu 116 zile.

11. Avocatul Angela Istrate a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea hotărârilor pronunțate și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat, din lipsa elementelor constitutive ale infracțiunilor incriminate.

Recurenta a invocat că faptele reținute de instanțele de fond și de apel în argumentarea condamnării inculpatului nu au fost obținute cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material, nefiind verificate circumstanțele care au intervenit pe parcursul urmăririi penale și exclud/condiționează tragerea la răspundere penală a acestuia pentru comiterea infracțiunii prevăzute la art. 188 alin. (2) lit. f) Cod penal.

Astfel, procesul penal în privința inculpatului pe episodul învinuirii comiterii infracțiunii de tâlhărie asupra părții vătămate Budco Roman urmează a fi încetat, deoarece organul de urmărire penală nu a ținut cont de prevederile art. 63 Cod de procedură penală, încălcând termenul de 3 luni pentru înaintarea învinuirii. Or, calitatea de bănuț lui Zadâr Piotr i-a fost atribuită din momentul emiterii ordonanței de reținere a acestuia, adică 07.02.2012, dată la care organul de urmărire penală i-a stabilit statutul de bănuț și care a expirat de drept la 07.05.2012, când organul de urmărire penală urma în mod obligatoriu și necondiționat să-i înainteze învinuirea sau să-l scoată de sub urmărire penală.

Deci, învinuirea înaintată la 28.06.2012 a fost efectuată cu depășirea termenului legal și, în corespundere cu art. 251 alin. (2) Cod de procedură penală, duce nulitatea actelor procesuale întocmite după expirarea termenelor de procedură.

Totodată, concluziile instanței de apel nu conțin analiza esențială a probelor, care confirmă nevinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii, fiind încălcată obligația instanței de motivare a hotărârii judecătorești, care face parte din setul

garanțiilor subsecvente procesului echitabil, fapt prin care s-a admis eroarea de drept prescrisă de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

Hotărârea de condamnare pe epizodul de jaf nu cuprinde motive suficiente în vederea constatării existenței elementelor constitutive ale infracțiunii și nu există suficiente raționamente în vederea răsturnării versiunii apărării, la examinarea cauzei fiind admise greșeli procedurale.

Instanțele de fond și de apel nu au rezolvat problemele de drept apărute în cadrul judecării cauzei, nu lichidat și exclus contradicțiile și incertitudinilor înaintate de apărare, circumstanțele reținute nu au fost confirmate prin probe pertinente și concludente, iar lipsa unei motivări corespunzătoare a unei hotărâri judecătorești afectează grav echitatea procedurii.

Condamnarea inculpatului pe art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal nu conține motive în vederea constatării existenței elementelor infracțiunii, lipsesc probe care demonstrează comiterea faptei și prejudiciul cauzat, nefiind dovedită legătura causală dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile.

Or, cererea părții vătămate Forposov Iuri din 21.12.2011 prin care a solicitat atragerea la răspundere a lui Zadâr Piotr a fost reținută ca probă și pusă la baza condamnării cu toate că acuzarea a renunțat la această probă în instanța de fond, iar partea vătămată nu a fost audiată asupra cererii, mărimii prejudiciului cauzat și circumstanțelor întocmirii cererii, fiind încălcat dreptul inculpatului la un proces echitabil, garantat de art. 6 CEDO, care încorporează dreptul de a participa nemijlocit la administrarea probelor, prin înaintarea întrebărilor și contribuirea la constatarea circumstanțelor importante la soluționarea cauzei.

Lipsa părții vătămate denotă lipsa laturii obiective a infracțiunii de jaf, care include obiectul material al infracțiunii și victima, iar renunțarea procurorului la proba principală – partea vătămată, lipsește cauza de victima infracțiunii și, în consecință denotă lipsa laturii obiective a infracțiunii de jaf.

La baza condamnării au fost puse probe indirecte - declarațiile martorilor Varava O., Dubovoi E. și nu au fost înlăturate divergențele ce rezultă din declarațiile acestora.

Nu au fost combătută ipoteza apărării că partea vătămată Forposov Iuri nu a indicat inițial numele lui Zadâr Piotr, până la depunerea cererii la organele de urmărire penală, împrejurări ce se confirmă prin procesul de examinare medico-legală din 13.12.2011, în care Forposov Iuri a indicat expertului că la 12.12.2011 a fost lovit cu pumnii la față de o persoană necunoscută care i-a furat și telefonul. Or, numele lui Zadâr Piotr apare în cererea adresată organului de urmărire penală la 21.12.2011, în care Forposov Iuri indică că telefonul a fost luat de inculpat, însă nu indică că a fost lovit de acesta.

Totodată, veridicitatea declarațiilor inculpatului că nu i-a aplicat careva lovituri și nu a luat telefonul de la Forposov Iuri se confirmă prin declarațiile martorilor audiați, din care rezultă că la momentul presupusului conflict între Forposov Iuri și Zadâr Piotr, ultimul în prezența acestora a arătat buzunarele goale, demonstrând că nu a luat telefonul, telefonul nu a fost găsit și ridicat de la inculpat, fiind găsit în strada de către alte persoane.

Mai mult, nu a fost înlăturată versiunea apărării privind lipsa telefonului la partea vătămată în momentul presupusului jaf, iar declarațiile inculpatului că partea vătămată ar fi pierdut telefonul în altă parte, având un conflict cu altă persoană, în alt bar, au fost apreciate critic neargumentat, deși au fost susținute prin declarațiile martorilor Varava O., Dubovoi E. și Osipov V.

Deși instanța de apel a notat că procesul de apreciere a probelor s-a conturat standardul „dincolo de orice îndoială rezonabilă”, care presupune că pentru a putea fi pronunțată o soluție de condamnare, acuzația trebuie dovedită dincolo de orice îndoială rezonabilă, nu a respectat acest principiu.

Existența unor probe dincolo de orice îndoială rezonabilă constituie o componentă esențială a dreptului la un proces echitabil și instituie în sarcina acuzării obligația de a proba toate elementele vinovăției într-o manieră aptă să înlătore dubiul (*hotărârea CEDO Bragadireanu v. România, din 6 decembrie 2006; hotărârea CEDO Orhan v. Turcia din 18 iunie 2002; hotărârea CEDO Irlanda v. Regatul Unit din 18 ianuarie 1978*).

Instanța de apel nu a argumentat afirmația privind cauzarea de leziuni corporale lui Forposov Iuri de către inculpat, nefiind înlăturate divergențele dintre probele invocate în susținerea acestei concluzii.

Referitor la infracțiunea prevăzută la art. 188 alin. (2) lit. f) Cod penal, se atestă că pe lângă existența circumstanțelor care denotă necesitatea încetării urmăririi penale, nu a fost demonstrată nici vina inculpatului, or, în acțiunile acestuia lipsesc elementele constitutive ale incriminate.

Soluția de condamnare a inculpatului pentru comiterea infracțiunii de tâlhărie nu a fost motivată prin probe pertinente, concludente, directe, sentința fiind bazată pe presupuneri și deduceri.

Astfel, nu a fost înlăturată versiunea tâlhăriei săvârșite de către altă persoană, deoarece din probele administrate nu rezultă că inculpatul a comis fapta, iar divergențele din declarațiile martorului Budco G. nu au fost înlăturate.

Nu a fost motivată respingerea declarațiilor părții vătămate Budco Roman date în instanța de judecată că nu poate indica cu certitudine persoana care l-a atacat, că a fost atacat de o persoană necunoscută, care după siluetă seamănă cu inculpatul și că a indicat în procesul-verbal numele lui Zadâr Piotr fiind informat de polițist asupra acestei circumstanțe.

La fel, nu a fost stabilită mărimea prejudiciul cauzat prin infracțiune. Partea vătămată nu a probat existența sumei care pretinde că i-a fost sustrasă, or, careva bani la acesta, în seara de 16.12.2011 nu au fost văzuți de către martori, iar declarațiile părții vătămate privitor la bani și suma acestora se contrazic cu declarațiile soției sale Budco G., divergențele constatate nefiind înlăturate în hotărârea de condamnare.

Este nefondată aprecierea instanței privind respingerea versiunii inculpatului prin care neagă total implicarea sa în comitere infracțiunilor imputate și, care se confirmă prin materialele cauzei și declarațiile martorilor.

Identificarea lui Zadâr Piotr, ca fiind autorul atacului tâlhăresc, făcută doar după criteriul de statură și haina purtată este una insuficientă, nefiind administrate probe în acest sens.

Totodată, nu a fost stabilit că acțiunile inculpatului întrunesc elementele infracțiunii prevăzute la art. 188 alin. (2) lit. f) Cod penal, or, nu a fost demonstrată existența obiectului material al infracțiunii - banii, inclusiv latura obiectivă a tâlhăriei - sustragerea, deoarece la inculpat nu au fost depistați banii. Nu a fost probată nici acțiunea adiacentă - atacul săvârșit asupra unei persoane, însoțit de violență periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei agresate.. La fel, nu a fost demonstrată latura subiectivă, motivul și intenția lui Zadîr Piotr de a comite atacul tâlhăresc imputat.

Pe lângă acesta, în cazul condamnării inculpatului, la stabilirea pedepsei nu a fost aplicat **art. 70 alin. (3¹) Cod penal**, or la momentul comiterii faptelor acesta nu avea vârsta de 21 ani, inclusiv, în privința lui nu au fost aplicate actele de amnistie care au intervenit în această perioadă.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 10) Cod de procedură penală - instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blânde, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

11.1. A declarat recurs ordinar și inculpatul, în care solicită casarea acestei decizii și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie achitat.

Recurentul a indicat că instanța de apel nu s-a expus asupra argumentelor apărării că la baza condamnării a fost pusă cererea părții vătămate Forposov Iuri, la care procurorul a renunțat ca probă, nefiind respectate indicațiile instanței de recurs, expuse în decizia din 21.07.2020, prin care cauza a fost trimisă la rejudecare.

La fel, instanța de apel nu s-a expus asupra faptului că lipsesc probe care confirmă prezența elementelor infracțiunii prevăzute la art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal, iar concluzia din pct. 5.63 din decizie că există 37 probe cercetate în ședința de judecată care demonstrează vinovăția lui este declarativă și contravine prevederilor art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală.

Nu a fost soluționată nici cererea prin care a solicitat să fie demonstrat că partea vătămată Forposov Iuri deținea telefonul, iar prețul acestuia nu a fost stabilit printr-un raport de evaluare.

Nu a fost probată existența obiectului infracțiunii prevăzută la art. 188 alin. (2) lit. f) Cod penal, lipsind probe care să confirme declarațiile părții vătămate Budco Roman referitor la suma de bani pe care o deținea.

Instanța de apel nu s-a expus asupra cererii privind respingerea declarațiilor părții vătămate Budco Roman că a văzut silueta, asemănătoare cu a inculpatului, ce a dus la încălcarea art. 8 alin. (3) Cod de procedură penală.

Consideră că nu au fost întrunite elementele infracțiunii prevăzută la art. 188 alin. (2) lit. f) Cod penal, și anume obiectul și latura obiectivă, or, nu a fost prezentată nicio probă care să confirme declarațiile părții vătămate Budco Roman.

Or, prin nesoluționarea cererilor înaintate, i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 din CEDO, fiind încălcat inclusiv principiul privind legalitatea armelor și principiul contradictorialității procesului.

Totodată, în cazul constatării vinovăției în săvârșirea infracțiunilor incriminate, la stabilirea pedepsei urmau a fi aplicate prevederile art. 10, 70 alin. (3¹) Cod penal, deoarece la momentul comiterii faptelor nu avea împlinită vârsta de 21 ani.

Pe lângă aceasta, remiterea cauzei la rejudecare a dus la tergiversarea examinării acesteia, urmând a fi constatat faptul încălcării dreptului la judecarea cauzei în termen rezonabil, prevăzut la art. 6 din CEDO,

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 15) Cod de procedură penală.

12. Judecând recursurile ordinare pe baza materialului din dosarul cauzei și argumentelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acestea urmează a fi admise din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv în temeiul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, precum și în cazul în care nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blânde. Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs este în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația inculpatului.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect, Colegiul penal lărgit atestă că instanțele de fond și de apel au comis următoarele erori de drept.

Potrivit art. 384 alin. (3) și (4) Cod de procedură penală, sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. Instanța își întemeiază sentința numai pe probele care au fost cercetate în ședința de judecată. Conform art. 101 alin. (1) și (4) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Instanța de judecată este obligată să pună la baza hotărârii sale numai acele probe la a căror cercetare au avut acces toate părțile în egală măsură și să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate. Conform art. 394 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată și motivele pentru care instanța a respins alte probe. 17 Conform jurisprudenței naționale, sentința trebuie să corespundă atât după formă, cât și după conținut cerințelor art. 384-397 Cod de procedură penală. Sentința se expune în mod consecvent, astfel ca noua situație să

decurgă din cea anterioară și să aibă legătură logică cu ea, excluzându-se folosirea formulărilor inexacte. (*Hotărârea Plenului CSJ nr. 22 din 12.12.2005 privind sentința judecătorească, pct. 3.*).

În pofida acestor prescripții legale, potrivit descriptivului sentinței, instanța de fond (*pct. 2. din decizie*): a) nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele de fapt și de drept concrete invocate în rechizitoriu, neindicând motivele pentru care a respins probele și versiunile apărării.

Mai mult, constatarea neclară că: „vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. f) și art. 187 alin. (2) lit. e) și f) Cod penal este dovedită ..., precum și de alte materiale anexate la cauza penală”, nu corespunde exigențelor prescrise în art. 101 Cod de procedură penală, privind evaluarea și aprecierea probelor administrate în cadrul cauzei penale. Ori, aprecierea completă și justă a probelor trebuie să se întemeieze pe o analiză minuțioasă a materialului probator și apoi pe o sinteză a evaluărilor făcute.

Analiza probelor presupune examinarea fiecărui element probatoriu în parte, pentru a se înlătura tot ce nu are legătură cu cauza, tot ce este vag și nesigur. În cadrul operației de sinteză, probele sunt examinate în ansamblul lor, confirmându-se unele pe altele și ducând la o concluzie univocă, ce trebuie să fie reflectată în soluția dată cauzei, care urmează a fi motivată astfel încât raționamentele ce au stat la baza aprecierii probelor să poată fi supuse controlului judiciar;

Astfel, prima instanță nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile prevăzute de lege și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția.

Potrivit art. 414 alin. (1) și (5) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel. În corespundere cu art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță. În corespundere cu art. 436 alin. (2) Cod de procedură penală, pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sunt obligatorii. Potrivit art. 389 alin. (2), (3) Cod de procedură penală, sentința de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri sau, în mod exclusiv ori în principal, pe declarațiile martorilor depuse în timpul urmăririi penale și citite în instanța de judecată în absența lor. Declarațiile martorilor depuse în timpul urmăririi penale pot fi puse la baza sentinței de condamnare numai în ansamblu cu alte probe suficiente de învinuire și cu condiția că, la urmărirea penală, a avut loc confruntarea cu bănuitul, învinuitul. Conform art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date. Potrivit jurisprudenței naționale, chestiunile de fapt asupra cărora trebuie să se pronunțe instanța de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări, Chestiunile de drept pe care urmează să le soluționeze instanța de apel sunt: dacă fapta întrunește

elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă normele de drept procesual și penal au fost corect aplicate. În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei (Hotărârea Plenului CSJ a RM din 12.12.2005, nr.22 Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel).

Însă, instanța de apel, corect dispunând casarea parțială a sentinței și rejudecarea cauzei potrivit regulilor generale, nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate, deoarece, conform descriptivului deciziei atacate (*pct. 10. din decizie*):

a) nu a judecat cauza în raport cu circumstanțele concrete în fapt și în drept, imputate inculpatului.

Totodată, potrivit art. 436 alin. (2) Cod de procedură penală, pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sunt obligatorii (*pct. 9., 10. din decizie*).

b) a pus la baza soluției de condamnare a inculpatului în baza art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal și: „...cererea în adresa CPR Basarabeasca din 21.12.2011, potrivit căreia, Forposov I. solicită să fie atras la răspundere Zadîr P., care la data de 11 spre 12 decembrie 2011, l-a bătut și i-a sustras telefonul mobil de model „Nokia C3-01” din buzunarul intern al scurtei, cauzându-i un prejudiciu material în sumă de 3000 lei, care este unul considerabil..., declarațiile părții vătămate Forposov I., care a confirmat că prejudiciul material în sumă de 3000 lei este unul considerabil pentru el...”, fără a le aprecia prin prisma prevederilor din art. 371, 389 Cod de procedură penală, că declarațiile părții vătămate absente în ședința de judecată, depuse în timpul urmăririi penale, pot fi puse la baza sentinței de condamnare numai cu condiția că, la urmărirea penală, a avut loc confruntarea cu bănuitul, învinuitul;

c) neîntemeiat nu a verificat incidența prevederilor art. 84 Cod penal față de inculpat, dar raportată la circumstanțele enunțate supra;

d) nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele de fapt și de drept concrete invocate în rechizitoriu, neindicând motivele pentru care a admis unele probe și a respins altele;

e) nu s-a pronunțat asupra motivelor invocate în apelurile de pe rol și repetate în recursul ordinar al apărării, inclusiv asupra celor reproduse la pct. 3., 3.1. și 8.1., cât și în felul și esența probatorie în care acestea au fost enunțate.

f) a omis prevederile art. 436 alin. (2), (3) Cod de procedură penală, conform cărora pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sunt obligatorii (*pct. 10. din decizie*).

Nu poate fi lăsată fără atenție și eroarea admisă de către instanța de apel la pronunțarea deciziei contestate (din 07.06.2022), ori instanța de apel a dispus *admiterea apelurilor apărătorilor inculpatului Zadîr Piotr*, casarea parțială a sentinței, ”în latura penală, în partea stabilirii pedepsei definitive, cu pronunțarea în această parte unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță”, însă a aplicat inculpatului pedepse pentru fiecare infracțiune în parte, într-o altă mărime decât au fost aplicate de către instanța de fond (micșorând fiecare cu 6 luni), după care în temeiul art.84 alin.(1) CP, pentru concurs de infracțiuni a stabilit pedeapsa cu închisoare 6 ani 6 luni, iar aplicând prevederile art.84 alin.(4) Cod penal, a stabilit

inculpatului pedeapsa definitivă cu închisoare pe un termen de 8 ani, care este mai gravă decât pedeapsa definitivă stabilită de către instanța de fond, ceea ce se echivalează cu *agravarea situației inculpatului în propriul apel*.

Împrejurările expuse mai sus atestă în mod lucid că instanțele de fond și de apel nu au judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, a agravat situația inculpatului în propriul apel, și că recursurile ordinare sunt întemeiate.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs casează total hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanțele de fond și de apel, constituie erori de drept prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursurilor declarate, casării totale a deciziei contestate și dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Cahul, deoarece în Curtea de Apel Comrat nu mai poate fi format un complet nou din 3 judecători, aici activând doar 5 judecători, iar 2 din ei au participat deja la judecarea aceleiași cauze pe cale ordinară de atac, fiind incompatibili conform prevederilor art. 33 alin. (3) Cod de procedură penală.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlăture erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, și să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

13. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Admite recursurile ordinare declarate de avocata Angela Istrate și de inculpatul Zadâr Piotr XXXX, casează total decizia din 07 iunie 2022 a Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul și dispune rejudecarea cauzei de către Curtea de Apel Comrat, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, fiind pronunțată integral la 21 septembrie 2023.

Președinte

Aliona Miron

Judecători

Sergiu Daguța

Ghenadie Eremciuc

Boris Talpă

Viorica Puica